

[Udenrigsministeren.]

siger hr. Svend Haugaard, dér er vi med. Når nu man ved, at Danmark er det land inden for NATO, der betaler den mindste andel af sin nationalindkomst til sine forsvarsudgifter, så synes jeg, det er lige lovlig stærkt at sige, at når vi kommer til det militære, så er vi store. Vi er ikke store, vi er små, og jeg vil sige til hr. Svend Haugaard, at han burde tænke over den betragtning, om ikke somme tider Danmarks ord ville have lidt større vægt i internationale anliggender, hvis ikke vi stod nederst i betalingskøen, når det drejer sig om at sikre det vestlige forsvar.

Til hr. Anders Andersen vil jeg sige, at nu har statsministeren svaret på spørgsmålet vedrørende Sverige, og det skulle derfor ikke kunne give anledning til misforståelser. Og med hensyn til forhandlingerne med Storbritannien ligger det, som hr. Anders Andersen ved, sådan, at der har været forhandlinger imellem embedsmændene, der sluttede med, at embedsmændene nu ville orientere deres ministre. Vi håber på, at vi i løbet af meget få dage, måske allerede i overmorgen, måske først mandag eller tirsdag i næste uge, har den foreløbige reaktion. Den vil vise, om den giver anledning til, at vi skal have et møde på, som det hedder, ministerniveau, eller hvorvidt vi skal overveje den mere drastiske fremgangsmåde at indklage Storbritannien for EFTAs ministerråd. Dér vil forhandlingerne vel nok først og fremmest komme til at gå mellem de faste ambassadører; men også dér vil vi naturligvis være opmærksom på, at hvis forhandlingerne får et forløb, som vi mener ikke svarer til den faktiske juridiske situation, må vi overveje, om ikke det vil være rigtigt at søge en forhandling igen på ministerniveau.

Hr. Anders Andersen gjorde dernæst nogle bemærkninger om nordisk toldunion, og dér vil hr. Anders Andersen sikkert have set, at den formulering, jeg har i redegørelsen, er meget forsigtig. Vi ved udmærket godt, at industrien ikke er særlig henrykt

for udsigten til en nordisk toldunion eller toldharmonisering. Vi har altså nu hørt, at hr. Anders Andersen er bange for, at selv om landbrugsproblemerne blev draget ind under en nordisk løsning, ville landbrugets organisationer alligevel ikke være interesseret heri. Jeg er enig i — det gjorde jeg også opmærksom på i formiddags — at man skal jo ikke glemme én ting: afslutningen af en nordisk toldunion eller noget tilsvarende binder vor handlefrihed i markedspolitikken i øvrigt: vi kan ikke røre os ud af flækken, uden at Sverige og Norge godkender det, vi gør, og jeg er enig i, at da skal der en meget fordelagtig nordisk løsning til for os alle sammen, hvis vi skulle kunne gå ind i noget sådant og binde vor handlefrihed over for de europæiske løsninger.

Hvis hr. Anders Andersen læser igennem, hvad jeg sagde, vil han se, jeg pegede på, at den engelsk-irske aftale indebar ulemper for os, som vi også har drøftet med den britiske regering, men det står jo England frit for at slutte en sådan aftale. Ligesom vi kan slutte handelspolitiske aftaler med tredjelande, kan England gøre det, og derfor har vi ikke haft nogen mulighed for at forhindre det, men vi har kunnet drøfte det med englænderne. Når jeg sagde, at det ville kunne være en fordel også for Danmark, så var det, hvis denne aftale bliver indledningen til, at Irland optages i hele frihandelsområdet, for så har vi i hvert fald en fair chance for, at der sker en ligelig behandling imellem medlemslandene af EFTA også i forhold til Storbritannien. Og endelig synes jeg — og det var altså den bemærkning, jeg gjorde — at det politiske aspekt, der ligger i det, at man måske kan overvinde denne ældgamle strid imellem irere og englændere — og det er det, der er håbet med denne aftale — styrker den europæiske fred.

De almindelige bemærkninger, hr. Anders Andersen gjorde med hensyn til markedspolitikken, har jeg for så vidt svaret på. Jeg er enig i, at vi står over for risikoen for